

PARTICULARITĂȚILE TRASEELOR DE CONCURS LA TEHNICA TURISMULUI PEDESTRU ÎN PERIOADA DE IARNĂ

**Onoi Mihail¹,
Mindrigan Vasile²,**

^{1,2}*Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, Chișinău, Republica Moldova*

Cuvinte-cheie: pistă cu obstacole, etape, obstacole artificiale, procedee tehnice, timp de control, schemă a distanței.

Rezumat. Competițiile la tehnica turismului pedestru, care se desfășoară în perioada de iarnă în încăperi închise, reprezintă parcurgerea traseului de concurs cu depășirea obstacolelor artificiale, efectuarea procedeele tehnice, utilizarea echipamentului turistic și efectuarea sarcinilor tehnico-tactice. Traseul de concurs, de regulă, este divizat pe etape, pentru parcurgerea lui fiind determinat un anumit timp de control. Traseul și numărul etapelor, dificultatea și tipul obstacolelor artificiale, caracterul sarcinilor, timpul de parcurgere a traseului depinde de calificarea participanților, fiind în concordanță cu regulamentul competițiilor. Pentru competițiile la tehnica turismului pedestru în spații închise în perioada de iarnă sunt utilizate diverse modele de trasee, care sunt alcătuite de organizatori în scopul promovării turismului sportiv, al perfecționării măiestriei sportive a participanților, dar și al pregătirii sportivilor pentru traseele de concurs, care vor avea loc în spații deschise (păduri, sau zone cu relief accidentat) în perioada primăvară-vară-toamnă. Diversitatea și complexitatea acestora depinde de creativitatea organizatorilor, fiind utilizate diverse obiecte, care alcătuiesc etapele tehnice.

Actualitatea temei. Traseul de concurs la tehnica turismului pedestru în spații închise reprezintă un complex de etape între linia de start și cea de finis, dotat cu echipament turistic special. Dificultatea traseului de concurs, este determinată de complexitatea tehnică a anumitor etape, dar care trebuie să fie în strictă concordanță cu pregătirea echipelor participante la competiții [2, p.12].

Lungimea traseului la astfel de competiții este de aproximativ 300m, fiind nemijlocit mult mai mică decât lungimea traseului în spații deschise, care variază de la 300 până la 2000m [1, p.87]. Traseele de concurs, reprezintă o pregătire a participanților pentru competițiile, care vor urma sau marșurile turistice de diferite categorii de complexitate, precum și menținerea formei sportive a participanților în perioada de iarnă, atunci când condițiile climaterice nu permit pregătirea în spații deschise [3, 4, 5].

Scopul cercetării: analiza particularităților traseelor de concurs la tehnica turismului pedestru în spații închise în comparație cu cele deschise.

Obiectivele cercetării:

1. Studiul științifico-metodic al particularităților traseelor de concurs la tehnica turismului pedestru în perioada de iarnă.

2. Evidențierea particularităților etapelor tehnice utilizate la tehnica turismului pedestru în perioada de iarnă, în spații închise.

Metodele de cercetare. Pentru atingerea scopului și realizarea obiectivelor au fost utilizate următoarele metode de cercetare: analiza literaturii științifico-metodice de specialitate; observația pedagogică.

Baza experimentală: sala de sport a Liceului Teoretic „Mihai Greucă” și a Gimnaziului „Galata” din or. Chișinău.

Rezultatele cercetării. Traseul de concurs în spații închise la tehnica turismului pedestru este determinat atât de parametrii sălii unde va avea loc concursul (înălțime și lungime), cât și de unghiul de înclinare a trecerilor suspendate. Parametrii etapelor trebuie să corespundă cerințelor indicate de organizatori în regulamentul competiției. Traseul de concurs trebuie elaborat în așa mod, ca:

- să fie asigurate condiții egale de concurs pentru toți participanții;

- la intrări și ieșiri din fiecare etapă nu trebuie să fie prezent sens dublu de deplasare;

- distanța traseului de concurs se măsoară de-a lungul coridorului de deplasare a sportivului etc.

Traseul de concurs în spații închise, în perioa-

da de iarnă, poate cuprinde o serie de etape, care sunt stabilite de organizatori, printre cele mai elocvente fiind: urcarea, coborârea, mușuroaiele, bârna, pendulul, traversare, trecerea suspendată, corzi paralele etc. Aceste etape se regăsesc și în

cadrul traseului de concurs în spații deschise, la care se mai adaugă și alte etape, care, în condiții de sală, nu pot fi desfășurate: traversarea râului în vad, coborârea și urcarea pe pante abrupte etc. (Figura 1).

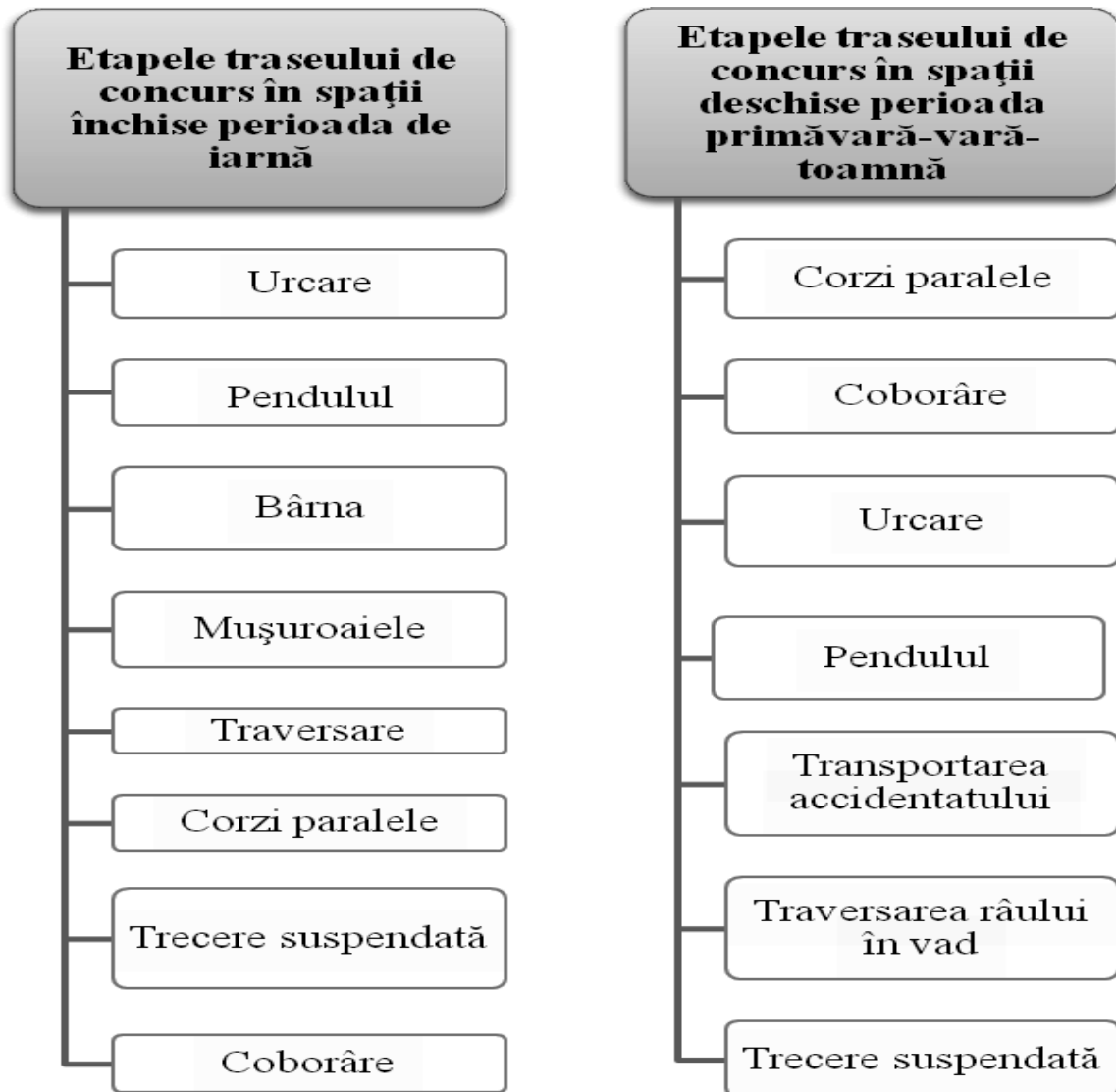

Fig.1. Etapele traseului de concurs în spații închise și deschise la competițiile de tehnică a turismului pedestru

Conform Figurii 1, etapele tehnice ale traseelor celor două competiții în mare măsură se aseamănă, însă dificultatea acestora este diferită, cele în spații deschise fiind mult mai complicate, datorită faptului că cuprind obstacole naturale.

Regulamentul de desfășurare a competițiilor la turismul pedestru în spații închise prevede anumiți parametri ai etapelor, care necesită a fi respectați pentru asigurarea securității participanților.

Tabelul 1. Parametrii și caracteristicile etapelor tehnice ale traseelor la tehnica turismului pedestru în spații închise (perioada de iarnă) [5, p. 15-16]

Denumirea etapei	Clasa distanței					
	1	2	3	4	5	6
Urcare	Balustrate pentru arbitri. autoasigura-re-mod sportiv; -cu ciocan. L=15-25 m $\alpha - 20-30^\circ$	Balustrate pentru arbitri, autoasigura-re. L=25-35 m $\alpha - 25-35^\circ$	Balustrate pentru arbitri, autoasigura-re. L=25-35 m $\alpha - 35-45^\circ$; Sunt permise secțiuni verticale de până la 5 m	Balustrate pentru arbitri, autoasigura-re. L=35-45 m $\alpha - 35-45^\circ$; Sunt permise secțiuni verticale de până la 10 m	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L=25-35m, $\alpha - 45-55^\circ$; Sunt permise secțiuni verticale de până la 15 m	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L=35-45m, $\alpha - 45-55^\circ$; Sunt permise secțiuni verticale de până la 20 m
Coborâre	Balustrate pentru arbitri. -autoasigura-re; -mod sportiv; -cu ciocan. L=15-25 m $\alpha - 20-30^\circ$	Balustrate pentru arbitri, autoasigura-re. L=25-35 m, $\alpha - 25-35^\circ$	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L=15-18 m, $\alpha - 35-45^\circ$; Sunt permise secțiuni verticale de până la 5 m	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L=18-28 m, $\alpha - 35-45^\circ$; Sunt permise secțiuni verticale de până la 10 m	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L=28-38m, $\alpha - 45-55^\circ$; Sunt permise secțiuni verticale de până la 15m	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L=28-38m, $\alpha - 45-55^\circ$; Sunt permise secțiuni verticale de până la 20m
Traversare	Balustrate pentru arbitri, cu ciocan. L=15-25 m $\alpha - 20-30$	Balustrada arbitrului, autoasigura-re. L=20-30m $\alpha - 25-35^\circ$	Balustrada arbitrului, autoasigura-re. L=20-30m, $\alpha - 35-45^\circ$	Balustrada arbitrului, autoasigura-re. L=30-40m, $\alpha - 35-45^\circ$	Balustrada arbitrului, autoasigura-re. L=30-40m, $\alpha - 45-60^\circ$	Balustrada arbitrului, autoasigura-re. L=40-50m, $\alpha - 45-60^\circ$
Trecere suspendată	-	Balustrada arbitrului, auto-asigurare. L=14-20 m	Balustrada arbitrului, autoasigurare L=20-30 m	Restaurarea balustradei, autoasigurare L=14-20 m	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L=20-28 m	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L=28-35 m
Bârna	Balustrada arbitrului. -autoasigura-re; -cu suport pe balustradă. L= 6-10 m	Balustrada arbitrului, auto-asigurare. L=10-15 m	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L= 8-12 m	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L=10-15 m	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L=12-18 m	Stabilirea balustradei, auto-asigurare. L=15-25 m

Conform cercetărilor efectuate în ultimii 5 ani (2012 – 2017), la tehnica turismului pedestru în Republica Moldova au fost desfășurate mai multe competiții atât în spații deschise, cât și închise (Figura 1).

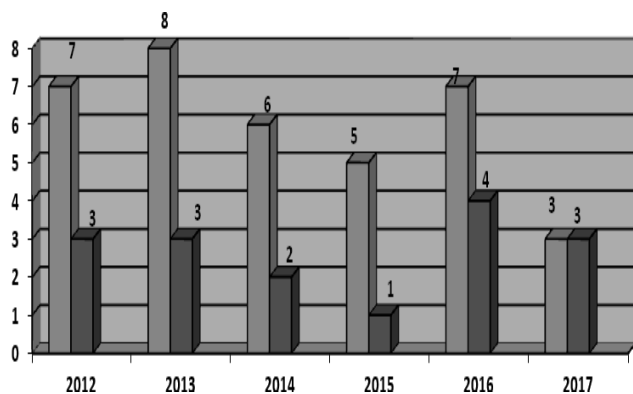

Fig. 1. Numărul competițiilor desfășurate la tehnica turismului pedestru în spații deschise și închise în perioada 2012 - 2017

Astfel, analizând Figura 1, se poate menționa faptul că în perioada 2012-2017 (luna august) au fost desfășurate în total 52 competiții la tehnica turismului pedestru, dintre care 36 în spații deschise, în diverse zone ale Republicii Moldova, și 16 competiții în spații închise. Pentru desfășurarea acestora au fost stabilite multiple trasee, care au cuprins etape complexe, ce au fost modificate de la o competiție la alta. Astfel, în perioada 2012-2017 traseele de concurs au cuprins per ansamblu unele și aceleași etape, însă poziționarea și dificultatea acestora a crescut de la o competiție la alta, în ultimii 2 ani fiind introduse și etape noi (ex: schiurile etc.): Figura 2.

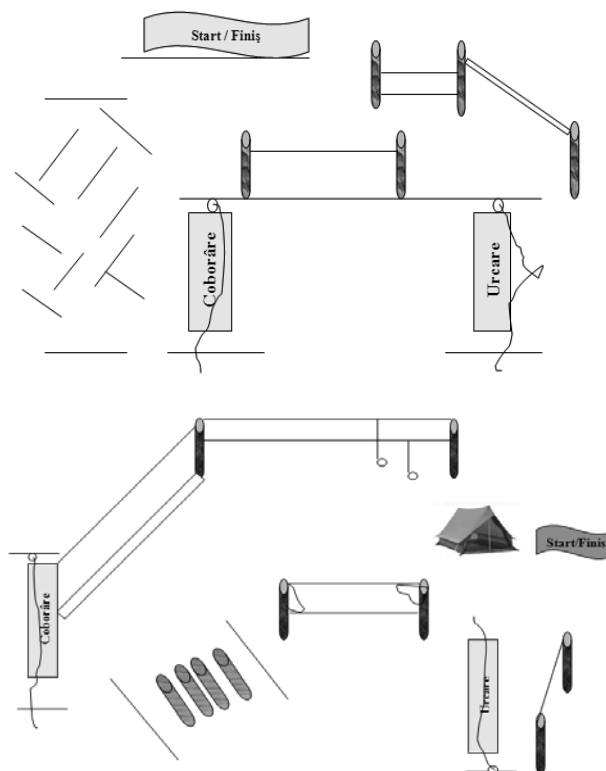
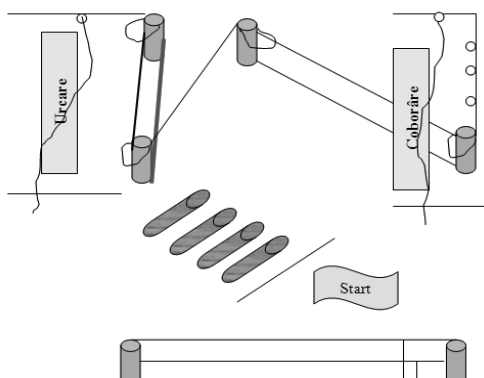

Fig.2. Modele de trasee la tehnica turismului pedestru în spații închise utilizate în perioada de iarnă

Din Figura 2, putem vedea că organizatorii competițiilor modifică traseele de la o competiție la alta, iar în unele cazuri includ și etape noi, de o complexitate mai mare, dar care sunt și captivante pentru participanți. Astfel, acestea includ 7-10 etape, care nu depășesc lungimea de 20 m, dar care pot asigura participanților o pregătire suficientă pentru perioada de primăvară-vară-toamnă, când au loc competiții în spații deschise.

Concluzii. În urma analizei teoretice și a generalizării datelor științifico-metodice privind particularitățile traseelor de concurs la tehnica turismului pedestru în perioada de iarnă, s-a constatat că majoritatea autorilor menționează că aceste competiții sunt în continuă dezvoltare în ultimii ani, atrăgând din an în an tot mai mulți doritori de a parcurge etape dintre cele mai dificile și variate, dar care, totodată, reprezintă și un bun prilej de pregătire și menținere în formă pentru perioada de primăvară-vară-toamnă.

Analiza competițiilor desfășurate pe parcursul

anilor 2012-2017 a evidențiat faptul că, din totalul de 52 de competiții la tehnica turismului pedestru, 16 au fost în spații închise. Traseele analizate de noi în rezultatul cercetărilor efectuate scot în evidență faptul că ele cuprind o serie de etape

tehnice asemănătoare cu cele ale competițiilor în spații deschise, însă acestea sunt mai scurte ca lungime și sunt aranjate utilizând obiectele artificiale.

Referințe bibliografice:

1. Грицак Ю. (2008) Организация самодеятельного туризма. Учебное пособие для студентов специальности «туризм». Харьков: «Экограф», с. 87.
2. Кодыш Э. (1990) Соревнования туристов. Пешеходный туризм. Москва: «Физкультура и спорт», с. 12.
3. Махов И., Латышева А. (2016) Развитие специальной выносливости в спортивном туризме на дистанции-пешеходной в закрытых помещениях у спортсменов тренировочного этапа 1-го года обучения. В: Белгород, с. 151-155.
4. Таймазов В., Федотов Ю. (2014) Теория и методика спортивного туризма. Учебник. Гриф УМО. Москва: «Советский Спорт». 424 с.
(2013) Рекомендации по организации и проведению соревнований по спортивному туризму в закрытых помещениях. Ижевск. С. 15-16.